

DOMOVINA

Oglasi:

za 1 cm x 60 inseratnega stolpca vsaj 80 vinarjev.
redni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K.
Večkratne objave popust

Izbaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Sedna ulica 6.
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva o. 16, Tel. 72.

Naročnina:

En osto „Domovine“ (trikrat na teden) mesečno 3 K,
četrtletno 9 K, polletno 18 K, letoletno 36 K.
Petkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, pol-
letno 6 K, letoletno 12 K.

K vladni krizi.

Beograd, 22. aprila. (Izv. por. „Domovine“.) Kriza se ni rešena. Položaj vlade je nevdržljiv. Proti vladi so vsi sloji naroda zaradi njenega protisocialnega značaja in reakcionarnih razmer. Ponovno je pričela akcija, kako bi se mogel najti izhod iz sedanjega vrlo težkega in za državo resnega položaja. Včeraj je bil v avdijenci pri regentu prejšnji demokratski predsednik Ljuba Davidović. Regent se je razgovarjal z njim o poizkusu sestave koncentracijskega kabineta. Stavil je različna vprašanja, na katera pa Davidović ni mogel v celoti odgovoriti, dokler se ne posvetuje z Demokrasko Zajednico. Neki beograjski list je prinesel vest, da je Demokraska Zajednica že storila definitivne zaključke. Ta vest ni resnična. Posvetovanja se nadaljujejo v odboru, ki ga je sestavila DZ. Vsi člani DZ. so nujno klicani na odločilno klubovo sejo dne 26. t. m.

Beograd, 23. aprila. (Izv. por. „Domovine“.) V političnih krogih se danes z vso gotovostjo trdi, da je prestolonaslednik odgovoril na memorandum Protića negativno, da namreč ne more dati vladi zahtevanih pooblastil za enostranski razpust parlamenta ali pa znižanje kvoruma. Nadalje je izrazil željo, da naj Protić ali sam sestavi koncentracijsko vlado ali pa, ako tega ne more izvršiti, da izvaja konsekvencijo in odstopi. V zvezi s tem položajem se zopet pojavljajo govornice, da pride vojaški režim. Toda baš iz vojaških krogov se te vesti odločno dementirajo. O razgovoru Davidovića na dvoru se govori, da je izjavil regentu, da je treba čimprej končati sedanjí režim, ker goni državo v propast. DZ. da želi resno in iskreno sporazum, ali pod g. Protićem ali Pasićem v bodoče ni mogoče nobena rešitev, ker ta dva politika ogrožata obstanek vsake vlade. — Regent je zahteval od gospoda Davidovića, da imenuje osebe, ki bi bile po njegovem mnenju pripravljene in pripravne, da sestavijo novo vlado. Davidović je pa izjavil,

da mora vprašati Demokrasko Zajednico. Mnogo važnosti se pripisuje razgovoru, ki se je vršil med raznimi demokrati in hrvatskimi ministri.

SPOR MED MINISTRI ZARADI STAVKE.

Beograd, 22. aprila. (Izv. por. „Domovine“.) V kabinetu je zaradi železničarske stavke prišlo vsjeraj do ostrega nesoglasja. Minister za socialno politiko dr. Šurmin se je osebno sprl z dr. Korošcem. To resno nesoglasje se matra kot dokaz skorajšnjega odhoda sedanjega ministrstva.

POSVETOVANJE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE.

Beograd, 22. aprila. (Izv. por. „Domovine“.) Demokraska Zajednica je danes ves dopoldan imela posvetovanje. Poročal je prejšnji ministrikis predsednik Ljubomir Davidović o položaju. Nato se je razvila obširna debata o političnem položaju in o pogojih za koncentracijo.

SPLOŠNA STAVKA V BEOGRADU.

Beograd, 22. aprila. (Izv. por. „Domovine“.) V Beogradu traja generalna stavka. Mesto je v popolni temi in brez vode. Vsi hoteli in kavarne so zaprte. Tramvaj ne vozi. Tudi vsa zasebna (meščanska) podjetja stavekajo, vse trgovine so zaprte. Stavka v Beogradu ima značaj občega protesta proti nesrečni reakcionarni vladi.

NOVO NASILSTVO PROTICEVE VLADE. CASNIKAR CICVARIĆ ARETIRAN.

Beograd, dne 22. aprila. (Izv. por. „Domovine“.) Urednik in izdajatelj „Beogradskega Dnevnika“ Krsta Crevarić je bil danes na ukaz reakcionarne vlade aretiran. Pred njegovo hišo stoji vojaška straža. Vlada je to ukrenila, ker ji je ta sposobni in pošteni novinar silno neprijeten vsled ostre in točne kritike, s katero je napadal sedanjo „vlado narodne nesreče“.

Nasilje vlade nad zagrebškim obč. svetom.

(Izvirno poročilo.)

Zagreb, 22. aprila. Kakor znano, je vlada suspendirala novoizvoljenega zagrebškega župana Delića in postavila komisarja dr. Tončića. Ker pa vlada nima nobene zakonite podlage, da suspendira župana in še manj, da imenuje komisarja, ne da bi razpustila občinski svet istočasno je župan Delić za danes sklical sejo občinskega sveta. Vlada je to sejo prepovedala. Vlada je zasedla magistrat z žendarmerijo z nasajenimi bajoneti. Seja je bila zapovedana na 10. uro dopoldne. Pod vodstvom župana Delića so prišli komunistični občinski svetniki, 20 po številu. Ko so hoteli stopiti v posvetovalnico, so stali orožniki z nasajenimi bajoneti in jim zabranili vstop. Seja se je nato vršila v županovi sobi. Nekoliko pozneje so prispeli demokratski občinski svetovalci, socialist Bukšeg in izvenstrankar dr. Politeo, ki se jim je pridružil tudi klerikalec dr. Makulin. Na ta način je bilo zbranih 28 občinskih svetvalcev. Župan je otvoril sejo in konstatiral sklepčnost. Ta trenotek je stopil policijski komisar dr. Vragović, ki je pozval občinske svetnike, da zapuste dvorano in jim sporočil, da je vlada prepovedala zborovanje. Občinski svetovalci so protestirali proti temu. Župan Delić je zahteval od dr. Vragovića, da se izkaže s pismenim nalogom, česar ta ni mogel storiti. Zato se je odstranil, ker se ni hotel noben občinski svetnik pokoriti njegovemu ukazu. Nato

se je pričela seja. Odsotni so bili samo člani Hrvatske Zajednice in Židi. Župan je konstatiral, da so bili občinski svetniki redovito pozvani in prečital za tem protizakontni sklep vlade. Pristavil je, da se mu ne bo pokoril. (Glasno odobranje.) V tem trenutku je stopil v dvorano z oboroženimi orožniki njihov poveljnik dr. Vragović. Orožniki so obstopili občinske svetnike in jim grozili z nasiljem. Ti pa se nikakor niso dali uplašiti, ampak ostali na svojih sedežih in med protesti nadaljevali sejo. V prisotnosti orožnikov je sestavil župan Delić o dogodkih protokol in konstatiral, da je vlada skušala na protizakonit način razgnati sejo in da se občinski svetniki pritožujejo proti temu postopanju. Nato je sejo zaključil in naznanil, da se bo vršila prihodnja seja z dnevnim redom: Izvolitev podnačelnika in gremialnih svetvalcev. Šele nato je občinski odbor zapustil dvorano. Vlada je naznanila, da tako dolgo ne bo pustila zborovanja občinskega sveta, dokler ne imenuje višjega župana. Po zakonu ima vlada pravico to storiti, ali niti zloglasna bana Khuen in Čuvaj se nista nikdar poslužila te pravice. Le enkrat se je zgodilo, da je bil pod banom Rauchom imenovan Čuvaj za višjega župana, ki ima po zakonu vse pravice, ki sicer pristojajo županu. Sedanja vlada hoče imenovati za višjega župana bivšega župana dr. Srukulja. V Zagrebu vlada zaradi nezakonitega postopanja vlade veliko ogorčenje. Ban Matko I. Laginja je predmet splošnega obsojanja in za eno blamažo bogatejši.

Stavka na železnicah.

Pred svetovno vojno stavke delavcev niso bile zvezane s tako dalekosežnimi posledicami kot danes. Ako je stopilo delavstvo v stavko zaradi povišanja mezd, je plačal njen račun podjetnik, ki ob konkurenci ni mogel prevaliti poviška mezde na odjemalce. Danes znači vsaka stavka dviganje cen življenskim in vsakdanjim potrebščinam, ker prevale vsak podjetnik višje mezde in plače na izdelke in na porabnike. S tem pa rastejo neprestano cene in postajajo od dne do dne bolj neznosne.

Po svetovni vojni vidimo, da se navzlic temu v vseh državah neprestano vrste stavka za stavko. Vzrok leži deloma v tem, da neznansko skakejo cene življenskim potrebščinam, deloma pa v tem, da je svetovna vojna dvignila samozavest delavskega stanu in da sedaj tudi delavec opravičeno zahteva nele človeku dostojno življenje, marveč tudi udobnejše predpogoje za obstanek. Na eni strani upravičene in pretirane zahteve delavstva, na drugi strani pa neuvidevnost in starokopitna oskosrčnost podjetnika onemogućujejo miren sporazum, vsled česar nastopa skrajno sredstvo — stavka, ki povzroča tudi sama na sebi zaradi ustavitve dela druginjo.

Nobenega dvoma ni, da so stavke v sedanji dobi za človeško družbo kot celoto veliko breme in za vsako državo zelo opasna nesreča. Na tem ne izpremeni nič, ali je krivec delavec, ali pa delodajalec.

Stavke v privatnih podjetjih, ki služijo le omenjenemu krogu porabnikov, so se pred vojno smatrale za upravičene, ako so nastale iz meznega gibanja. Pri tem je ostalo tudi med vojno in po vojni. Vse države pa so stale že od nekdaj na stališču, da so stavke v podjetjih, ki služijo ljudskemu blagru, neopravičene. Danes, ko lahko veliko bolj kot pred vojno spravljajo stavke v takih podjetjih ljudski blagor v nevarnost, so ta sicer za druge delavce opravičena sredstva, še veliko bolj obsodbe potrebna. Pred očmi imamo stavke uradnikov in javnih nameščencev.

Ako traja v naši državi malone že teden dni stavka železničarjev, je to le dokaz nezrelosti ljudstva in odgovornih faktorjev v državi. Takih pojavov ne vidimo na Angleškem, na Danskem, niti v drugih državah, kjer vlada prava demokracija in kjer je zavednost in duševna zrelost naroda na sodobnem višku.

Vsak javen nameščeneec bi se moral zavedati, da je njegov položaj bistveno drugačen od delavca v navadnih podjetjih. Vsakega količikaj strokovno usposobljenega javnega nameščencea čuva službena pragmatika, za starost mu je zjamčena penzija, ne glede na vse druge njihove ugodnosti. Baš zato pa je njegova sveta dolžnost vršiti brez prestanka posel in delo z največjo točnostjo in požrtvovalnostjo. V dosego izboljšanja mezde ali plače bi javen nameščeneec nikdar ne smel poseči po — stavki! Na drugi strani je pa tudi prokleta dolžnost vodstva, javnemu blagru služječega podjetja, da uravna gnotne in službene razmere tako, da uradniki, železničarji i. dr. sploh ne morejo priti v položaj, posluževati se skrajnega delavskega sredstva — stavke!

Železničarji, ki so stopili pred tednom dni na vseh železnicah Jugoslavije v stavko, so se lahko že dosedaj prepričali, da ne uživajo za ta svoj korak v širši javnosti prav nobenih simpatij. Železniški promet, ako ga ni, ogroža ljudski blagor v tako veliki meri, da ni skoraj nobene rodbne, da nobenega človeka, da bi ne bil po njem manj ali bolj občutno prizadet. Stavkujoči železničarji pa so napravili še to — tudi zase

— usodepolno napako, da so ustavili prav ves promet in da niso pripustili niti živilskih vlakov in da so zaprli pot prevozu živil celo za stradajoče dunajski prebivalstvo.

Prav vse obsojbe je tudi vredno v železničarskem vprašanju in ob stavki stališče vlade. Ako je res, da so železničarji nič manj kot dva meseca pred stavko moledovali okoli železničarskega ministra dr. Korošca, naj za božjo voljo reši njihovo zadevo, a on ni storil prav ničesar, potem ne vemo, zakaj je ta mož sploh prevzel tako odgovorno mesto v državi. Popolna nejasnost je danes glede zahtev železničarjev. Eno pa je gotovo. Ako so železničarji že pred meseci prosili za izboljšanje svojega položaja, je izven vsakega dvoma izboljšanje postalo nezogibno po preteku dvamesečnega Proti-Koroščevega vladanja. Ko je odstopila demokratsko-socialistična vlada, je stal 1 kg moke le 6 K. Danes stane 16 do 18 K. Pred par meseci, je stalo blago, ki stane danes 1200 do 1400 K le 600 K. Pred par meseci si dobil še dosti mesa, danes ga sploh ne dobiš.

Demokratska vlada je stala baš pred svojim odstopom v boju za to, da se izboljšajo prehranjevalne razmere v Sloveniji. Po njenem programu bi bilo pri nas vse uradništvo, vse delavstvo in vsi oni, ki so navezani na kupovanje živil, do prihodnje žetve preskrbljeni s cenimi živil do prihodnje žetve.

Proti-Koroščeva vlada, bodisi iz hudobnosti, bodisi iz nesposobnosti ni le nadaljevala od demokratskih zapačetega dela, marveč je s svojo nedelavnostjo in nezmožnostjo ustvarila splošno nezadovoljstvo in naravnost strašne razmere. Ljudje obupujejo in omagujejo. Povrh vsega pa je klerikalna vlada še sklicala v Ljubljano anketo o dražnjini, katere edina posledica je bila podražitev vseh živil in potrebščin, v Beogradu pa so klerikalni ministri in drugi veljaki brusili nože, da so pomilostili in spustili na svobodo največje vojne oderuhe in verižnike. (Vitko Mejač in drugi.)

Menimo, da je bila v spricho tako težkih razmer pognati železničarje v stavko velika „državniška močrost“, ki jo je zmožen samo tak železniški strokovnjak in državnik kot je dr. Korošec.

In sedaj? Računati moramo z dejstvom, da je stavka tu. Računati pa je treba tudi z dejstvom, da je stavka tu v vsej svoji strahoti in z vsemi strašnimi posledicami. Pot, ki jo je doktor Korošec in vlada ubrala napram železničarjem je taka, da lahko vede malone samo še do skrajnosti. Vlada je pritegnila v boj proti stavki vojaštvo ter izpostavila vso državno avtoriteto. Pri tem pa igrajo klerikalci zopet dvojno vlogo in silijo v prve bojne vrste oboroženo silo. Kdor pozna klerikalce, ve, da delajo to samo zato, da bi potem lahko zopet zvrčali vso krivdo na te — „proklete Srbe“. Drugačen izhod iz stavke bi bil mogoč, ako Proti-Koroščeva vlada odstopi. Ker jo je dr. Korošec tako zavozil, da ne more več nazaj, naj napravi prostor spretnejšemu ministru. S tem, da pade Korošec, še ne pade država!

Uverjeni smo, da bi z odstopom Proti-Koroščeve vlade mahoma nastal na železnicah zopet red in mir, ker nova vlada bi brezdvomno hotela zadovoljiti zahteve železničarjev, v kolikor so upravičene, česar pa Korošec tudi ni hotel.

Kaj pa s protidržavno namero stavke? — Če hočemo biti pravični, ne smemo v vsaki stavki delavstva iskati protidržavnih smeri, ker s tem državi najbolj škodujemo. Ni nobenega dvoma, da je med stavkujočimi tudi večje število političnih desparadov, ki zlorablajo delavske mezdne boje za svoje nečedne namene. Ker so ti elementi nastavljeni večinoma po obmejnih pokrajinah in so poznani, bi jih vlada še pred stavko iz lahka izgnala iz države ali pa jih napravila neškodljive. Žalostno bi pa bilo za našo mlado državo, ako bi bili vsi stavkujoči, njih večina, ali pa tudi le znatna manjšina protidržavnega mišljenja. 100.000 železničarjev žigosati za protidržavne je po našem mnenju zločin vsaj tako velik kot ga nosijo na državi vodje stavkujočih in odgovorni faktorji zaradi stavke. Uverjeni smo, da je v srcih jugoslovanskih železničarjev toliko ljubezni do skupne in enotne Jugoslavije, da bi navzlic rovarstvu in zapeljavanju posameznih hujšakcev, brez presledka vršili svojo dolžnost, čim bi vlada imela količkaj zmisla za potrebe današnjega časa. Jugoslovanske komuniste je — in bo še — rodila le popolna nesposobnost in nedelavnost vladnih mož.

Stavka in stavkujoči.

Stavka je bila prve dni popolna. Prenehali so po vsej državi z delom ne samo člani socialističnih, ampak tudi člani narodnih železničarskih organizacij, ki so bili s silo potisnjeni v splošni vrtinec. Vodstvo stavke odločno naglašja, da gre za mezdno gibanje in je tozadevno tudi za javnost izdalo več letakov, v katerih pojasnjuje vzroke stavke, vendar pa nikdo pri najboljši volji ne more dobiti jasne slike o pravih zahtevah stavkujočih. Vsekakor lahko trdimo, da se stavkovnemu odboru dosedaj ni posrečilo prepričati javnosti o upravičenosti železničarske stavke, kakor je tudi na drugi strani vlada napravila veliko pogreško, da ni javnosti podala zadostnega pojasnila, katere zahteve železničarjev smatra ona za nesprejemljive in kaj je storila, da bi ugodila onim zahtevam, ki bi se jih v današnjih časih lahko smatralo za upravičene. Nič čudnega ni torej, ako se širijo med javnostjo najrazličnejše govornice in da ogromni večini naroda ta stavka ni simpatična. Splošno se naglašja, da bi se mezdni zahtevki, v kolikor so upravičeni, dosegli lahko tudi mirnim potom. Potek in razvoj stavke se je vršil prve dni popolnoma mirno. Stavkujoči so pokazali vzorno disciplino. Dogodil se ni niti najmanjši slučaj nasilnosti. Tako socialistični kakor tudi narodni železničarji so imeli v Ljubljani vsak dan po dva shoda, na katerih so razpravljali o položaju in se posvetovali o nadaljnjih korakih. Vlade protiodredbe so izzvale v vrstah stavkujočih polagoma precejšnje razburjenje. Vsled vpoklica železničarjev k dvomesečni orožni vaji je Centralni odbor narodnih železničarskih organizacij v Beogradu pozval narodne železničarje, ki so že tako začetkom stavke proglasili svojo pasivnost (nezanimanje), naj zopet povrnejo na delo, kar pa se je vsled pritiska komunistov zgodilo le deloma. Vendar pa se je doseglo s tem, da vozi vsak dan za najnujnejše potrebe par vlakov. Komunisti nadaljujejo stavko, ne meneč se za vpoklic k orožni vaji. V sredo se je stavka razširila tudi na rudarje, pripravlja pa se še splošna delavska stavka po vsej državi.

Ukrepi vlade povodom stavke.

Deželna vlada za Slovenijo je takoj prve dni stavke prepovedala točenje vsakih alkoholnih pijač. V sredo je izšla naredba o omejitvi zborovalne svobode. Prepovedani so vsaki shodi in zborovanja, bodis v zaprtih prostorih ali pod vedrim nebom. Na predlog odscka za prehrano je vlada ustavila stavkujočim železničarjem dobavo živil iz aprovizacijskih zalog. Ministrski svet je sklenil, da se s stavkujočimi ne bo pogajal toliko časa, dokler se ne vrnejo na delo. Odrejena je vrhu tega militarizacija vseh železničarjev in poteče vpoklicni rok v petek, dne 23. t. m., ob osmih dopoldne. Vsa nadaljnja akcija je prepuščena vojnemu ministrstvu. Položaj je še vedno jako napet. Vse važnejše kolodvore je zasedlo vojaštvo, ki tudi spremlja vsak odhajajoči vlak.

Stužaji nasilstva.

Dočim v Sloveniji razven par neznatnih železničarskih demonstracij o priliki odhodov vlakov ni zaznamovati nobenega resnejšega dogodka, se je zlasti na Hrvatskem in v Srbiji zgodilo par slučajev nasilstev. Stavkujoči so na nekaterih krajih razušili progo in streljali na vlakovodje. Pri nas pa se posebno v obmejnih pokrajinah kaže močno vpliv raznih držav sovražnih ljudi, ki zasledujejo pri stavki čisto svoje namene in bi radi izkoristili težavni položaj. V Subotici je prišlo med orožniki in madžarskimi hujšakci do krvavih spopadov, tekom katerih so bile tri osebe ubite, 15 pa težko ranjenih. Več madžarskih agitatorjev je bilo pognanih čez mejo.

Gospodarske posledice stavke.

Splošna železničarska stavka, ki traja sedaj že osem dni, je mogočno posegla v vse javno življenje. Zastal je ne samo vsak zunanji, ampak popolnoma tudi notranji promet, ki se, kolikor je pač mogoče, vzdržuje zasilno z raznimi vozili. Na poštah se je nagromadilo silno materiala, ki ga ni mogoče odpraviti. Posledice zastanka prometa so nedogledne in se bodo občutneje pokazale vsekakor šele pozneje. Škoda je naravnost velikanska in posebno občutna za trgovino in industrijo. Kake večje krize v prehrani za enkrat sicer še ni pričakovati, pač pa se vsak dan opaža naraščanje dražjine. Ogrožena je močno le prehrana Hercegovine, Dalmacije in Črne Gore, ki so popolnoma odvisne od uvoza.

STAVKA PONEHUJE. ZAGREBSKI KOMUNISTI PROTI GENERALNI STAVKI.

Beograd, 22. aprila. (Izv. por. „Domovine“.) Stavka povsod ponehuje. Pričakovati je, da jutri ali pojutranjem popolnoma poneha.

Zagreb, 22. aprila. (Izv. por. „Domovine“.) Zagrebški komunisti so odklonili generalno stavko. V Zagrebu je vse na delu. Promet je na glavnih progah vzpostavljen. Vlaki med Beogradom in Zagrebom vozijo redno, četudi se v omejenem obsegu.

Dopisi.

Z dežele. (Zloraba cerkve v politične namene.) Letošnji 40danski post nam je pokvaril sam ljubljanski škof Jeglič. V postu spremljamo Odršečnika na njegovem krvavem križevnem potu s svetim sočutjem. To ni čas razveseljevanja, ne posvetnosti, to je čas resnobe za mlade in stare. V navadi so tudi v cerkvah ganljive postne pridige, katere poslušajo naše ljudstvo z največjo pozornostjo in s čutečim srcem. Te spodobne pridige pa nam je letos vzel škof s svojim pastirskim listom, kjer razpravlja le svoje pusto premissljevanje o politiki v dolgovoznih odstavkih, s čimer bi mogel zadovoljiti le svoje tope privržence na kakem klerikalnem političnem shodu. Ta škofov list je sicer tako prazen, nelogičen, da ni vreden kritike, omenjam ga le zaradi tega, ker je z njim prenesel škof politiko v cerkev in s tem grešil zoper svetost in namen cerkve, ter zoper strogo papeževo odredbo, po kateri se ne sme nesti na leco nič posvetnega. Ker je list zelo dolg, brali so ga duhovniki skoro vse postne nedelje in mu dodajali še svoje posebne opomine in pojasnila tako, da smo vse postne nedelje samo — volili in ne molili. Postni čas nam je v duhovnem oziru pokvaril sam škof. Kako so bili zreli možje in fantje togotni na to skrunjanje cerkve, prepričan se je lahko vsak, ker je bilo med čitanjem te neslanosti hrupno kašljanje in nemiri. Kako pravi Kristus? „Moja hiša je hiša molitve, vi pa ste jo storili v jamo razbojnikov!“

Z Žirov. Vzoren trgovec je naš župnik Josip Logar. Sredi svečana tega leta je prodal nekemu tukajšnjemu mesarju kravo po devet kron kilogram žive teže; ker je bila po njegovem mnenju krava prepoceni prodana, je kupčijo razdril z razlogom, da je krava breja in kot taka ni za prodajo. Kljub temu jo je začetkom marca prodal nekemu tukajšnjemu posestniku po 13 kron kilogram žive teže. Dotični mu je kravo plačal in jo odgnal in jo še isti dan prodal drugemu mesarju po 13-50 kron kilogram žive teže. To pa župniku, ki je med tem časom prodal kravo dražje, ni bilo všeč; vsled tega se je potrudil, da se je napravila na okrajno glavarstvo v Kranj zvita ovadba, kakor da bi si bil mesar, ki je kravo pravilno kupil in plačal, isto na nepravilni način prisvojil. On, ki je kravo na tako čudne in zvite načine verižil, je seveda pri celi zadevi nedolžen, obrtnik, ki je drago in pošteno plačal, pa naj bi trpel kazni; to naj bi bilo po njegovih nazorih pravično in pošteno? — Ker je tukajšnja krajevna organizacija JDS. delila boljša živila cenejše kakor klerikalno konsumno društvo, na katero je župnik tako pomosen, je pričel tudi on prodajati koruzo svojim pristašem še enkrat cenejše kakor poprej. Tako imajo od naše organizacije tudi klerikalci indirekten dobiček. — Organizacija šteje danes že 315 članov; preskrbela jim je dva vagona dobrih otrobov, en vagon koruze in večje množine moke ter petroleja; upamo, da bo tudi z naprej preskrbela cenejši nakup različnih potrebščin, kar je v sedanjih časih največje važnosti. — Za volitve se klerikalci pripravljajo z vsemi močmi, župnik prireja po vseh hribih sestanke in shode, uspehi so seveda neznatni. Kdor je pameten in razsoden, ga pač ne bo poslušal; prevečkrat je že zapeljal svoje verne pristaše. Naj se le pomisli, kdo je najbolj agitiral za vojna posojila in na ta način spravil iz občine velik kapital, kateri se ne povrne več? Kdo je spravil od ljudi zadnje srebrne krone, poudarjajoč, da bodo propadle? Kdo je bil priganjač v času vojske za avstrijski militarizem? Ali niso klerikalci delali ovadbe in pehali v smrt in sužnost naše ljudi?! Kdor zna sam misliti, klerikalcev ne bo volil.

Razširjajte Domovino!

Politični pregled.

V ozki zvezi z železničarsko stavko je menda tudi

vladna kriza,

ki jasno stopa na dan. Vlada je hotela železničarsko stavko izkoristiti v svoje strankarske namene in je upala, da dobi z ozirom na težak položaj, v katerem se država nahaja na znotraj in na zunaj, od krone razna pooblastila, ki bi ji omogočila nadaljnji obstanek na krmilu. To se pa vladi ni posrečilo, odklonjeni so bili njeni predlogi, ki so šli za tem, da se ji — mimo zakona in tudi proti zakonom — podaljša življenje. Ne, časi so preveč resni in položaj, v katerem se nahaja država, pretežak, da bi mogli voditi državno upravo možje, ki po svojih nazorih ne spadajo v dvajseto stoletje.

Med tem, ko je pri nas popoln nered, se vršijo

na Čehoslovaškem že prve volitve

v državni zbor. Te volitve so zelo živahne in še niso končane, posebno se še ne ve, kak bo izid na Slovaškem, kjer se pričakuje zmaga klerikalcev, ki so tudi na Moravskem precej močni. Na samem Češkem so pa klerikalci brez vsake moči, pač pa se bijejo hudi boji med meščansko demokracijo in socialnimi demokrati. Med Nemci — ki jih ni malo — prevladujejo socialisti, pri Čehih pa se vršijo ljuti boji med socialisti in meščanskimi demokrati. Medtem ko na deželi zmagujejo agrarci (kmetje). Vsekakor bo prvi izvoljeni čehoslovaški državni zbor zelo pisan po svoji sestavi.

Polagoma, pa vendar, se tudi

v Nemčiji vrača mir,

posebno ker zapustijo francoske čete nemška mesta, ki so jih zasedle brez vsake potrebe. Ampak pristaši cesarstva se vseeno ne morejo sprijazniti z novimi razmerami in žugajo še vedno z novimi prevrati. Temu nasproti izjavlja antanta, da nobene vlade v Nemčiji ne bi priznala, ki ne bi hotela do zadnje točke izvršiti vseh pogojev, stavljenih Nemčiji v mirovni pogodbi. In ravno izvršitvi mirovne pogodbe se protivijo pristaši cesarstva in zato je jasno, da bi bil zaželen vsak prevrat z njihove strani že v kali, ker bi nastopilo proti takim prevratnikom nemško ljudstvo samo, ako pa tudi to ne bi dostovalo, bi nastopila še antanta in bil bi konec monarhističnega prevrata. Zato se lahko smatra, da se sedanje stanje v Nemčiji, t. j. sporazumna vlada demokratičnega meščanstva in delavstva, utrjuje.

V italijanskem morskem zdravilišču San Remu so se sestali zavezniški diplomati in

razkosavajo Turčijo

tako, kot je še malokdaj bila kaka država razkoana. Edino Avstrijo je doletela enaka usoda in Turčiji ostane tako malo ozemlja in ljudi, da jo bomo v bodoče prištevali k malim državam. Razkosanje Turčije bo menda edino delo antantnih diplomatov v San Remu, ker

z jadranskim vprašanjem

se menda sploh ne bodo pečali. Za nas je boljše, da se reševanje za sedaj še odgodi, da dobimo boljše vlado, ki bo znala odločnejše braniti in zastopati naše koristi.

Novosti.

n. **Radi železničarske stavke** in s tem zvezane ustavitve poštnega prometa nista izšli dve številki „Domovine“ zaporedoma, ker nam pač ne bi bilo mogoče razposlati lista na deželo. Prosimo naše čitatelje, da nam to oprostijo — saj vidijo sami, da to ni naša krivda. Današnja številka zopet izide, ker upamo, da jo bo mogoče po pošti razposlati. — Vse one naše naročnike in čitatelje, ki pridejo slučajno v vozom v Ljubljano, prosimo, naj se, ako le mogoče, oglase pri našem upravništvu v Sodni ulici št. 6, kjer dobe naš list za nadaljnjo oddajo.

n. **Dr. Lemež**, načelnik delavske socijalistične stranke in vodja državnega delavskega oddelka pri poverjeništvu za socialno skrbstvo v Ljubljani, je suspendiran (ne sme vršiti službe) in proti njemu je uvedena disciplinarna preiskava, ki bo, kakor se čuje, končala z odpustom iz državne službe.

n. **Na Koroško!** Slovensko in jugoslovansko občinstvo, ki si želi letos prijetnih letovišč, se opozarja na naša koroška jezera: Vrbsko, Baško in Klopinsko jezero, kjer se hotelirji in gostilničarji pridno pripravljajo za sprejem letoviščarjev in turistov. Krasota teh jezer bode gotovo privabila mnogo gostov v te divne slovenske kraje. Ne glede na dejstvo, da se bodo letos kot prvemu letu oživilnega tujskega prometa potrudili gostilničarji in hotelirji, v vsakem oziru ustreči našim gostom, nas veže tudi kot Jugoslovane narodna dolžnost, da podkrepimo s svojim posetom narodno misel v teh dosedaj samo od Nemcev posečenih krajih. Koroška jezera priporočamo letoviščarjem, ki bi ne našli morda več prostora na Blejskem ali Bohinjskem jezeru in bi vendarle hoteli uživati prijetnosti jezerskih letovišč.

n. **Pevsko društva „Ljubljanski Zvon“** proslavja 15letnico svojega obstoja in bo imelo 2. maja slavnostni občni zbor, 5. maja pa slavnostni koncert. „Ljubljanski Zvon“ spada med ona naša pevska društva, ki resno gojijo godbeno umetnost in ima izboren pevski zbor, vsled česar so njegove pevske prireditve zelo priljubljene. Zelimo temu delavnemu društvu tudi v bodoče najlepših uspehev.

n. **Brigantski napadi** v Istri na naše ljudi so na dnevnem redu. Odkar so Italijani zasedli Istro, se klati po deželi nešteto sumljivih elementov, ki hočejo živeti samo na stroške domačinov in zlasti slovansko prebivalstvo ni varno pred njimi. Pred kratkim so na Porečini briganti napadli hišo posestnika Matije Klariča, onečastili njegove hčere in potem hišo popolnoma oropali. Vsem tem tolpam načeljuje zloglašni brigantski poglavar Lizzardi, na čegar aretacijo je razpisana nagrada tisoč lir. Orožniki so zaprli dosedaj šest članov te nevarne družbe.

n. **Kongres zdravnikov** za notranje bolezni se je vršil te dni v Draždanih. Navzočih je bilo tudi nad 300 zdravnikov iz Avstrije.

n. **Pred par dnevi** se je zagovarjal pred ljubljanskim deželnim sodiščem eden onih številnih malopridnežev, k smatrajo za svojo glavno dolžnost, da hujskajo proti državi in skušajo še druge zavesti k svojim nezakonitim dejanjem. France Klevišar, bivši narednik, sedaj potnik v Ljubljani, je bil celo tako predrzen, da je meseca februarja 15 macedonskih vojakov mohamedanske vere zavedel, da so pobegnili iz vojništva in jim osebno pomagal pri begu. Seveda jim je za svoje brezvestno delo izvil okoli tisoč kron in jih potem v odločilnem trenutku pustil na cedilu. Pripeljal jih je namreč samo v bližino granice, nakar se je od njih poslovil in izgnil. Zapeljance so orožniki takoj obkolili in jih odvedli zopet v Ljubljano, kjer so bili obsojeni na 20 dni zapora. Toda tudi Klevišarja je doletela zaslužena kazen in bo moral sedaj 15 mesecev skušati sladkosti jetniškega življenja.

n. **Bankovce sta žigosala** v Mariboru neka trafikantinja in neka natakara. V afero je zapletenih tudi par mariborskih trgovcev. Predvsem so žigosali eno- in dvekronske bankovce, ki so jih dobavljali iz Nemške Avstrije. Preiskava je v teku.

n. **Nesreča z avtomobilom.** V nedeljo se je zgodila na Gorenjskem pri Bledu velika avtomobilska nesreča, pri kateri se je smrtno ponesrečil trgovec Komljanec Josip iz Pevme pri Gorici. Vsled slabega cestje je namreč avtomobil zadel ob ograjo ter se prevrnil. Vsled sunka so vsi pasajirji padli iz avtomobila, kateri se je preobrnil ter pokopal podse omenjenega trgovca. Avtomobil je vozil g. Jakil ml.

n. **Velika nesreča** se je zgodila v soboto v Svetem v Komnu. Trije domači fantje so pod vodstvom vojaške straže odnašali municijo, ki je bila tamkaj nakopičena. Pri tem je iz nezanih vzrokov nenadoma eksplodiral en zaboj in nato še dva druga. Vsi trije fantje so bili pri tem težko ranjeni; istotako tudi straža, ki je stražila delavce. Ranjence so prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer je eden fantov, namreč Leopold Furlani, že umrl za poškodbami.

n. **Dr. Stefan Sagadin, Naš sadašnji ustavni položaj.** Zbirke političnih, gospodarskih in socialnih spisov, IV. zvezek. Založila Tiskovna zadruga za volitve v konstituanto, ki naj končno veljavno uredi našo državo, je največje važnosti, da vemo, kako je pravno prišlo do ustanovitve Jugoslavije, kakšna je njena dosedanjačasna ustava in uprava, pa tudi kakšna vprašanja bo morala reševati konstituanta. Vsa ta vprašanja mora poznati vsak jugoslovanski politik, jurist,

pa tudi vsak inteligent sploh. Dr. Sagadin, načelnik v ministrstvu za konstituanto, nas z vsemi temi vprašanji in dejstvi seznanja na način, ki je na eni strani znanstveno utemeljen, na drugi pa razumljiv in zanimiv za vsakega lajka. Najprej govori o zgodovini in pravnem značaju ujedinenja, potem o pravnem značaju naše države in njenem ustavnem položaju, o pravnem postopanju v državi po ujedinenju, o današnji organizaciji uprave, o racionalnih osnovah za začasno ureditev naše upravne organizacije in o glavnih problemih konstituante. V dodatku objavlja pisatelj še krisko deklaracijo, ženevski pakt in pariško resolucijo. Brošura je pisana v lahko razumljivi srbo-hrvaščini. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Šodna ulica 6.

Kmetijstvo, trgovina in obrt.

g. **O trgovinskih odnošajih med nami in Italijo.** „Trgovinski glasnik“, ki se bavi v daljšem članku z brošuro, ki jo je napisal g. Ivežič o trgovinskih odnošajih med kraljestvom SHS in Italijo, piše med drugim nastopno: Sodimo, da nam more biti ta mala knjiga o naših trgovinskih odnošajih napram Italiji v prid, in sicer ne samo našim strokovnjakom, ki jim je namenjena, temveč tudi našim poslancem in ekonomom, kajti, kakor znano, je načelnik italijanskega ministristva za prehrano pred nekaterimi dnevi javno trdil v rimskem parlamentu, da potrebuje Italija v tekočem letu do bodoče žetve 14 milijonov meterskih stotov žita, medtem ko ga ima samo 6 milijonov in da je Italija doplačala 3½ milijarde samo na razlikah v prehrani svojega prebivalstva. Na ta način leže v naših rokah močna sredstva, ki morajo v bodočnosti in sedanosti pri koncu reševanja jadranskega vprašanja nuditi našim zastopnikom zelo veliko korist. Koliko so ta sredstva za nas važna, se najbolje vidi v zadnjih dosti pomirljivih izjavah italijanskega ministrskega predsednika Nittija v senatu, v katerih pravi, da se bo takoj med nami in Italijo sklenila trgovinska pogodba, ko se bo rešilo vprašanje naših skupnih mej, ker Jugoslavija ima dovolj proizvodov, ki jih Italija rabi.

g. **Skušnje iz podkovstva.** Po naredbi želne vlade za Slovenijo, poverjeništvu za kmetijstvo z dne 29. marca 1920., št. 461, se odpravljajo dosedanje skušnje iz podkovstva za kovače, ki niso obiskovali poletnega podkovskega tečaja ter se predpisuje obvezen obisk teh tečajev. Da se omogoči starejšim nad 24 let starim kovačem, doseči pravico do samostojnega izvrševanja podkovske obrti, se dovoljuje za prehodne dobe, toda samo v tekočem letu 1920., še trikrat rok za skušnje iz podkovstva za one kovaške pomočnike ali kovaške mojstre, ki so starejši kakor 24 let, četudi se niso udeleževali podkovskega tečaja. Vendar pa je k preizkušnji pristupiti kovače, ki so starejši kakor 26 let tedaj, če so si najmanj 14 dni s praktičnim vežbanjem na kaki podkovski šoli izpopolnili znanje in tamkaj dobili tudi teoretičen pouk o podkovstvu, za kovače med 24. in 26. letom pa se določa tridesetdnevno vežbanje na podkovski šoli. Te skušnje se bodo vršile na državni podkovski šoli v Ljubljani koncem junija, septembra in decembra. Vsi oni nad 24 let stari kovači, ki žele napraviti skušnje na državni podkovski šoli v Ljubljani se pozivljejo, da vpošljejo do 20. maja t. l. vodstvu državne podkovske šole v Ljubljani svoje prijave, ki naj jim prilože rojstni in krstni list ter učno izpričevalo, da se jim določi dan vstopa v praktično vežbanje. — Vodstvo državne podkovske šole v Ljubljani.

g. **Za sladkorno industrijo v Posavju.** Slovenskim kmetovalcem ne kaže prav lepa bodočnost, ako bodo po vojski, ko so se razmere tako silovito izpremenile, ostali pri načinu gospodarstva, kakršnega so se naučili od svojih očetov. Ze pred vojsko je slovenski kmetovalec težko izhajal, ker je moral svoje pridelke prepredati prodajati in svoje nujne potrebščine predragi plačevati. Ves dobiček iz predelovanja njegovih pridelkov in iz prodaje teh produktov so imeli tovarnarji in prekupci. Rešitev slovenskega kmetovalca obstoji le v umnem gospodarstvu, zlasti v industrijalizaciji poljedelstva, ako jo izvedejo naši kmetovalci sami v svojih zadrugah. Najboljši začetek industrijalizacije poljedelstva pa kaže napraviti s tem, da se ustvari v Sloveniji sladkorna industrija. Za ustanovitev sladkorne tovarne imamo v slovenskem in hrvaškem Posavju najboljšo zemljo. Od Sevnice do Savskega marofa, od Krškega do St. Jerneja, Čateža in

Velike doline bi lahko imeli štiri ali pet sladkornih tovarn. Zemlja v Posavju je povsod dobra za sejanje sladkorne pese. Po nekaterih krajih, zlasti v okolici Dobove pa prvovrstna, da je na Češkem in Moravskem ni nikjer boljše. Tudi na Češkem in Moravskem niso bile za kmeta razmere nič boljše, kakor so dandanes za slovenskega kmeta, predno se ni ustanovila sladkorna industrija. Kultura sladkorne pese je dala povod popolnemu preobratu v poljskem gospodarstvu. Pričelo se je z globokim oranjem v jeseni in uporabo umetnih gnojil. Zato so se pa pridelki za tri- do štirikrat povečali. Kmetje so mogli začeti konkurirati s tujino (Ogrsko, Rusijo) in je prihajalo leto za letom večje blagostanje in napredek v kraje, kjer se je uvedlo to umno gospodarstvo. Kultura sladkorne pese se je sčasoma razširila po vseh čeških deželah in češke zemlje imajo od te kulture svoje sloveče blagostanje. Kultura sladkorne pese ima tudi to važnost, da nam daje velikanske množine krme (šavja, cime, perja), tretjino teže pese same. Sladkorna tovarna vrača kmetovalcu 40 do 50 % pesnih izrezkov in 5 % apnastega gnojila od dobavljenih množine pese. Sladkorna tovarna daje še vrhu tega velike množine melase, katera je izborna krma in iz katere se more pridelovati spirit. Ostanke od spirita pa dajo kalijevo lužnino, iz katere se napravijo kalijeva umetna gnojila. Države, katere imajo vpeljano močno razvito sladkorno industrijo, kakor Čehoslovaška, Nemčija, Francija stojijo v poljedelski kulturi na zelo visoki stopnji.

Razloček med krajem, kjer je sladkorna tovarna in kjer je ni, je kakor noč in dan: kjer so sladkorne tovarne, vlada blagostanje in z njo samozavest ljudstva in kultura, kjer jih pa ni, je doma klavnost in skrb za vsakdanje življenje.

Razno.

r. **Angleški kralj Edvard VII.** je bil pretirano strog, da so se dvorni predpisi najstrožje upoštevali. Tudi v svojem rodbinskem krogu je zahteval v tem oziru največje paznosti. Ravno tako napram svojim otrokom ni poznal nikake popustljivosti. Tako se je med drugimi predpisi strogo držal tudi tega, da med jedjo ni smel nihče izpregovoriti. — Nekoč pri obedu kraljeve rodbine v Buckinghamski palači, zakliče kraljev nečak: „O ti ded!“ — Kralj ga itakoj prekine s strogim pogledom ter mu reče: „Otroci naj govorijo takrat, kadar se jih vpraša!“ Mali princ je nato molčal. Kralj je opazil prinčovo zadreago ter ga vpraša čez nekaj trenutkov: „No? Kaj si mi hotel povedati?“ Sedaj je prepozno, odgovori princ! Zakaj prepozno; kaj si hotel preprij od mene, nadaljuje kralj?! Princ mu odgovori jokajoč: „Vidiš dragi ded, na listu salate, ki si jo pojedel, se je nahajala gosonca, a moral sem molčati, četudi mi je bilo težko, ko sem videl, da si tudi gosonico pojedel!“

r. **Kako hitro raste krokodil.** Krokodil raste zelo počasi. Tri eno leto stare krokodilčke prav lahko držiš med prsti. Meter dolgi krokodili so stari deset let. Štiri do šest metrov dolgi krokodili pa štejejo že 80 do 100 let.

r. **Kaj delajo Habsburžani.** Neki Zagrebčan, ki se je vrnil iz Svice, pripoveduje v „Agrar Tagblattu“ sledeče: Čisto slučajno sem se sestal v nekem oddelku prvega razreda brzovlaka Chur-Zürich z bivšim cesarjem Karlom in njegovo ženo. Karel Habsburg je izgledal jako slabo.

Lice mu je bilo popolnoma zabuhlo — govori se, da mnogo pije — in njegove že davno zapuščene brke imajo skoro divjo obliko. Obleden je bil očitno v jako drago obleko, ki je pa na njem visela, kakor da bi jo malomarno obesil na kak klin. Karel je popolnoma brezbržno gledal skozi okno v jutranjo meglo. Nasprotno pa je njegova žena Zita izgledala mnogo živahnejša, čeprav slabotna. Njen že tako ostrí pogled je postal še ostrejši. Govorila je italijanski napram svojemu možu, ki pa je sploh ni poslušal. Pozneje sem doznal, da so imeli Habsburžani nedavno tega v Oltenu svoj rodbinski sestanek, na katerem so razpravljali o položaju in z izredno

žalostjo ugotovili, da so izgledi za obnovev habsburške monarhije v Avstriji nepovoljni, na Češkem skrajno neugodni, v Jugoslaviji pa sploh nikaki. Tako vsaj so mi pripovedovali ljudje, ki se še dandanes zanimajo za Habsburžane. Zdi se, da je zares treba potovati v Svico, da se najde ljudi, ki se zanimajo za propalo dinastijo. Toda jako kmalu tudi v Svici ne bo več ljudi, ki bi se zanimali za Habsburžane.

r. **Prebivalstvo v Avstriji.** Po ljudskem štetju je bilo dne 31. januarja 1920. v Avstriji 6.071.987 prebivalcev, torej za 223.211 manj kakor leta 1910. na istem ozemlju. Naša država je po prebivalstvu še enkrat močnejša.

Posvetovanje o pospeševanju živinoreje v Sloveniji.

(Dalje.)

V Sloveniji imamo štiri

glavne pasme,

in sicer: belo marijadvorsko, pšenično, oziroma sivkasto pomursko-muriško, rdeče-cikasto pingavsko in rumenkasto (lisasto) simendolsko pasmo. Razentega se je zadnja leta na Dolenjsko sistematično uvajala montafonska pasma v svrhu zboljšanja oblik in užitka prvotne sive pasme, kakor se sliši s povoljnim uspehom, posebno če so pašniki na razpolago.

Za majhno Slovenijo je število pasem gotovo zadostno visoko; zato je opustiti vsako nadaljno neplodno eksperimentiranje z novimi pasmami. Dosedanji pasemski okoliši naj ostanejo neizpremenjeni. Prišel je

čas podrobnega dela v živinoreji,

ki se mora vršiti v znamenju zboljševanja pasme same iz sebe potom preudarnega odbiranja za plemo, ustanavljanja rejskih središč in priprave za mlečna kontrolna društva. Ustvarimo več in

boljšo krmo, ne pa nove pasme. Med živinorejci naj se širi misel samozavesti in samopomoči!

Živinske razstave so jako važne za napredek živinoreje; naj se prirejajo tako, da se vzbuja zanimanje za rejsko delo in stremenje živinorejcev v širših krogih. V prvi vrsti pa naj bodo razstave sredstvo pouka in zato zmirom zvezane s praktičnim poukom in predavanjem o dosedanjem uspehu in prihodnjem delu v živinoreji. Res odlične živali naj se nagradi s primerno visoko premijo. Večjo važnost bo polagati na mlečnost pri kravah. V Sloveniji se bo letos vršilo v jesenskem roku

16 živinskih razstav

s premovanjem, v Solčavi in na Jezerskem tudi za ovce. V obdarovalne namene naj krajevni faktorji (okrajni zastopi, občine, denarni zavodi) prispevajo po svojih močeh, naj tekmujejo v tem, da spravijo vsoto skupaj, ki je enaka državnemu prispevku. Izrekla se je želja, da se delijo diplome in vidni znaki (obeski) premiranim živalim; tej želji bo skušalo poverjenišvo ustreči, kakor hitro bodo razmere dopuščale.

(Dalje prihodnjič.)

Po sklepu lista.

POGAJANJE ZA NOVO VLADO.

Beograd, 23. aprila. (Izvirno poročilo „Domovine“.) Po včerajšnji popoldanski seji Demokratske zajednice je šel Ljuba Davidović zopet k regentu ter mu sporočil, da stoji DZ. še vedno na stališču, da je potrebna **neutrnalna** vlada. Če te pa noben ni mogoče sestaviti, bi bila DZ. pripravljena stopiti v koncentracijsko ali širšo koalicijsko vlado. Po povratku Davidovića je DZ. nadaljevala razpravo o položaju. Glavna dva pogoja DZ. za vstop v vlado sta: 1.) demisija sedanje vlade, 2.) Protić in Pašić ne smeta biti ministrska predsednika. V tem slučaju bi postal predsednik Marko Trifković. Ničič se tudi imenuje, a njegova kandidatura ni resna. Vesnič ima malo izgledov. Pogajanja za sestavo nove vlade bi morala biti končana do torka.

KOROŠEC PRI REGENTU.

Beograd, 23. aprila. (Izvirno poročilo.) Včeraj sta bili pri regentu v avdijenci ministri dr. Korošec in Drinković ki sta mu podala poročilo o strankarskem položaju.

NA SLOVENSKEM SO SAMO SE KOMUNISTI.

Beograd, 23. aprila. (Izvirno poročilo „Domovine“.) Glasilo zagrebških komunistov „Nova Istina“ prinaša o mariborskem shodu socialistov

zanimivo poročilo, in pove tudi stvari, ki jih je „Naprej“ v svojem poročilu o tem shodu izpustil. „Nova Istina“ piše, da se je dosegel v Mariboru med komunisti in socialisti popoln sporazum. Oba dela socialistov se spojita brez ograde, oba tvorita eno stranko in sprejmeta ista načela, isto taktiko, ki je bila začrtana na beograjskem kongresu komunistov. Socialno-demokratska stranka v Sloveniji preneha biti samostojna stranka in pristopi oficijelno komunistični centralni organizaciji v Beogradu. Po sklepih mariborskega shoda bi imel tudi „Naprej“ postati glasilo komunistov.

ZA KAJ VSE SO SRBI DOBRI!

Ljubljana, 23. aprila. (Izvirno poročilo.) Na zadnjem unionskem shodu je vodja SLS. potem, ko je druge stranke položil v grob, napovedal komunistom ofenzivo. Včeraj pa se je SLS. spravila pred komunisti v defenzivo. Ni se pa sama postavila za barikade, marveč se je previdno **skrila za — Srbe!** Glavni stan klerikalne stranke, ki je nastanjen v Katoliški (Jugoslovanski) tikarni, je bil celo noč zastražen od 30 srbskih vojakov. Komu bi se pred leti sanjalo, da se bodo naši katoličani v tisti hiši, ki je bruhala ogenj in žveplo na Srbe, še kdaj skrivali za bajoneti srbskih junakov!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica št. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavica in rezerve okrog **K 50,000.000** —
Telefon št. 251.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, = valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzojavni naslov: „Banka“.

Delniška glavica **K 30,000.000**

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve okrog **K 10,000.000**

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, ukaznice in akreditive na vsa tuja in omenjena mesta.

Prevzema: Borzne naročila in jih izvršuje najkudantneje.

Brzojavni naslov: **Jadranska.**

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Daje predvse: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgoveke kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Telefon št. 257.